

Oikaisuvaatimus Keuruun kaupunginhallituksen tekemään päätökseen 25.3.2024 § 72

Samalla kun kaupunginhallitus pohtii henkilöstön palkitsemista viime vuoden hyvästä tuloksesta, on se leikkaamassa ainakin viidentoista työntekijän ja viranhaltijan vuosiansiota. Osalle muutos tarkoittaisi varsin merkittäviä vuosittaisia ansionmenetyksiä.

Nämä työntekijät ja viranhaltijat ovat useimmat kuulleet jo työhaastatteluvaiheessa iltakokousten kuuluvan tehtävänkuvauaan, mutta he ovat myös tienneet, että siitä maksetaan erillinen korvaus. Näin on ollut Keuruun kaupungin palkkiosäännössä (myöhemmin hallintosäännössä) ainakin vuodesta 1992, todennäköisesti pidempäänkin.

Mielestämme tähän muutokseen johtanut tilanne alkoi, kun puolentoista – kahden viime vuoden aikana luottamusmiehille ja pääluottamusmiehille alkoi tulla kyselyitä siitä, voidaanko henkilöstöä määrätä iltakokouksiin pitämään pöytäkirjaa taikka esittelijäksi, elleivät kokoukset ole yksiselitteisesti työaika. Vastasimme, että työtehtävät hoidetaan aina työajalla, eikä tästä voida mitenkään poiketa. Asia varmistettiin pääsopijajärjestöjen juristeilta ja KT:n ohjeista. Asia ei kuitenkaan korjaantunut, vaan kyselyt jatkuivat.

Pääluottamusmiesten kautta tuotiin työnantajan edustajille esille, että ketään ei voi velvoittaa tekemään työtä kokouksissa, ellei kokouksia lueta työajaksi. Myös työsuojelun kautta tuotiin esiin huolta, että mahdolliset tapaturmat eivät olisi työtaturmia, kun kokoukset eivät olleet työtä. Noin vuosi sitten asia nostettiin esiin myös yhteistyötoimikunnassa, ja työnantajaa pyydettiin varmistamaan KT:n näkemys siihen, voiko iltakokouksiin osallistuminen työtehtävissä tapahtua vapaa-ajalla.

Tänä vuonna tämä työajan suhteen sattunut erehdys korjattiin pyyntömme mukaisesti. Tilanteen ja tulevan korvausmallin ajan tasalle saattaminen siirtyivät yhteistyötoimikunnasta kaupunginhallitukselle. Silloin tapahtui jotain, mitä emme osanneet ennakoida ja minkä perusteet ovat jääneet meille avoimeksi.

Kun nyt siis saatiin oikaistua jonkin aikaa voimassa ollut virhetulkinta siitä, ettei kokousaika ollut välillä henkilöstön työaika, poistettiin heiltä samalla kokouspalkkio, jolla on aikaisemman käytännön mukaisesti korvattu työehtosopimusten mukaiset vuorolisät ja lisä- sekä ylityökorvaukset. Olemme vakuuttuneita, että asian kokonaisuus ei ole tullut kaupunginhallitukselle selväksi, joten tuomme asian uudelleen harkittavaksenne.

Monivuotisen käytännön mukaisesti Keuruun kaupunki on työnantajana katsonut aiheelliseksi korvata kaikille - myös johtaville viranhaltijoille - iltakokouksista aiheutuvan lisätyön. Kokouspalkkio on maksettu jopa korotettuna esittelijöille ja pöytäkirjanpitäjille, koska tehtävien on katsottu vaativan erityistä panostusta kokouksen onnistumisen varmistamiseksi. Tietoomme ei ole tullut, että työsuorituksiin kokouksissa olisi oltu tyytymättömiä, että kokouksia olisi jäänyt pitämättä taikka kirjaamatta, taikka muutakaan syytä, minkä nojalla olisimme voineet odottaa palkkion maksukäytännön muutosta. Nyt syystä, joka on jäänyt suurelta osin hämärän peittoon, työnantaja kuitenkin poistaa kokouspalkkiot. Asian esittelyteksteissä kaupunginhallituksen kokouksessa ei myöskään viitattu säästötavoitteisiin palkkioiden muutoksen syynä, vaikka jälkikäteen tällaisia seikkoja on keskusteluissa mainittu. Mielestämme perusteluiden keksiminen jälkikäteen ei ole

asianmukaista.

Pitkään käytössä ollut kokouspalkkiomalli on monessa suhteessa toimiva. Ongelmia asiassa ilmeni vasta, kun kokouksia ei virheen vuoksi enää luettu työajaksi. Kokouspalkkio on voitu maksaa kaikille samansuuruisena, ja sekä työntekijä että työnantaja on tiennyt etukäteen korvauksen suuruuden. Tästä on seurannut, ettei ylityökorvauksista, iltalalisista tai muusta työvuorokorvauksesta ole tarvinnut suorittaa laskelmia.

Jos säästö kokouspalkkioista on tarkoitus korvata iltakokousten työaika- ja ylityökorvauksilla sekä kokouksiin osallistuvien tehtäväkohtaisia palkkoja korottamalla, ei ole mielestämme asianmukaista käyttää tähän sellaista rahaa, joka on tarkoitettu koko henkilöstön paikallisesti sovittavien korotusten maksuun. Tätä varten pitää varata rahaa erikseen, etteivät muut henkilöstöryhmät jää ilman palkankorotuksia siksi, että kaupunginhallitus muuttaa palkkion maksuperusteita iltakokouksiin osallistuvien osalta.

Koska käytäntöä nyt aiotaan muuttaa, haluamme tuoda julki seuraavat seikat, jotka vaativat lisäkeskustelua ja ratkaisua. Olemme saaneet näitä kysymyksiä ja kommentteja henkilöstöltä, jota palkkion maksun muutokset tulevat koskemaan:

- Kaikkien tehtävänkuivissa ei lue esittelijän/pöytäkirjanpitäjän roolia eikä kaikille ole laadittu tehtävänkuivaa lainkaan. Kuuluvatko esittelijän/pöytäkirjanpitäjän tehtävät tuolloin tehtävänkuivaan? Miksi kukaan suostuisi iltatyöhön ilman erillisiä neuvotteluita tehtävänkuivasta ja korvauksista?
- Työntekijää ei voida määrätä iltatyöhön. Hoitavatko esittelijän ja pöytäkirjanpitäjän tehtävät jatkossa vain viranhaltijat, jos työntekijä ei halua tehdä iltatyötä?
- Työntekijöiden liukumia ei voi muuttaa työnantajan yksipuolisella päätöksellä. Kokouspäivänä ei siis ”vain tulla myöhemmin töihin”. Tällainen käytäntö aiheuttaisi ongelmia myös muiden tehtävien hoitamisessa, kun iltakokoukseen osallistuva ei olisikaan tavoitettavissa päivällä, eikä palaveriteita voisi sopia kokouspäivinä aamupäiviksi. Tämä liukuman laajentaminen vaikuttaisi myös maksettaviin ylityökorvauksiin. Niihin vaikuttaa myös kokousillan sisältävän viikon kokonaistyöaika, joten käytäntö tuonee mukanaan melkoista kikkailua sekä lisätyötä palkanlaskentaan. Edelleen työntekijä saa kuitenkin valita, käyttääkö hän liukumaa vai ei: tällöin työnantajan on mahdoton ennakoida kokouksista aiheutuvan lisä- ja ylityön määrää.
- Perinteinen tapa aloittaa työaistelutoimia on, että liitot julistavat ylityö- ja vuoronvaihtokiellon. Sopimusten katkolla ollessa työnantaja ottaisi riskin koko hallintokoneiston pysähtymisestä, mikäli kokouksissa työskennellään lisä- tai ylityötä kerryttävällä ajalla. Kokouspalkkiokäytännössä tämä on helpommin hallittavissa oleva riski.
- Jos liukuvasta työajasta päätetään luopua kokonaan, vaatii työvuorosuunnittelu jälleen jonkun esimiehen työpanoksen. Tämä on tuskin kannattavaa, joten olisi parempi pysyä kokouspalkkiokäytännössä.
- Aiemman käytännön, vakiintuneen tavan, yksipuolinen muuttaminen koetaan huonoksi henkilöstöpolitiikaksi. Saammeko pidettyä näin pitkäaikaisia ja tyytyväisiä työntekijöitä ja viranhaltijoita?
- Jos tällainen säästökohde oli katsottu tarpeelliseksi, miksi sitä ei käsitelty muiden talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteiden yhteydessä? Valmistelu ja esitetyt vaihtoehdot tulivat yllätyksenä myös niille liittojen edustajille ja päättäjille, jotka ovat asiaa yt-toimikunnassa käsitelleet.

- Saadaanko hallintosääntöön kirjattua kokouspalkkioasia tämän prosessin myötä selkeästi ja yksiselitteisesti? Muun muassa kaikilla esittelijöillä/pöytäkirjanpitäjillä/asiantuntijoilla ei ole mainittua virka-aikaa klo 8–16.
- OVTES:n piirissä olevilla viranhaltijoilla ei ole oikeutta vuorolisiin, vaan he ovat esimerkiksi opetusvelvollisuustyöajassa, pääosin toimistotyöaikaan kohdistuvassa kokonaistyöajassa, taikka vuosityöajassa. Heillekään ei siis maksettaisi korvausta iltakokouksista, koska sitä ei heidän työaikamuodossaan ole olemassa. Kokouspalkkio on koskenut myös heitä, eli muutos olisi selvä ansionmenetys.
- Toivomme sekä johtaville viranhaltijoille että kaikille muille työntekijöille ja viranhaltijoille yhdenvertaista kohtelua iltakokousten korvaamisessa. Tämä on helpointa varmistaa yhtenäisellä kokouspalkkiokäytännöllä.

Epäilemme, että kaupunginhallitus ei tehnyt päätöstä tarpeellisilla ja riittäväillä taustatiedoilla, ja valitettavasti etenemisevaihtoehtoista oli jätetty pois vaihtoehto, että säilytetään kokouspalkkioiden maksu ennallaan sekä vaihtoehto, jossa 50 %:n korotus otetaan pois: siis paluu vuonna 2017 annetun yhtenäistämisohjelman toimintamalliin.

Kyseenalaistamme vakiintuneen käytännön muuttamisen ilman neuvottelua henkilöstön edustajien kanssa. Koemme, että tämä ei ole sellaista hyvää henkilöstöpolitiikkaa, jota toivoisimme Keuruun kaupungin palveluksessa olevia kohtaan toteutettavan.

Vaatimus:

Asia palautetaan valmisteluun ja asian seuraavan käsittelyn yhteydessä otetaan huomioon kaikki tässä oikaisuvaatimuksessa esiin tuodut huomiot ja muutoksen vaikutukset käytännön toimintaan.

Keuruulla 19.4.2024

JUKO ry Keuruu
Jari-Pekka Kivistö
pääluottamusmies

Jyty Keuruu ry
Jarno Renvall
pääluottamusmies

Keuruun kunnalliset JHL 362 ry
Kari Mäntylaakso
pääluottamusmies/työsuojeluvaltuutettu

OAJ:n Keuruun paikallisyhdistys ry